

SOCIALE TANDHEELKUNDE



CENTRALE RAAD VOOR SOCIALE TANDHEELKUNDE

*Richtlijnen voor de organisatie en uitvoering der
Schooltandverzorging*

October 1940.

Onder bovenstaanden titel ontvingen wij een keurig uitgevoerd boekje van 35 bladzijden druks, waarin de *Centrale Raad* uitvoerig uiteenzet wat de principes behooren te zijn bij de organisatie en uitvoering der schooltandverzorging.

Het is verheugend dat eindelijk het besef van de wenschelijkheid eener nationale schooltandverzorging zoo diep is doorgedrongen dat deze uitgave een noodzakelijkheid werd. Het feit dat tandartsen, artsen en vooraanstaande leeken gezamenlijk hunne schouders onder dit werk zetten doet ons hopen en vertrouwen dat binnen afzienbaren tijd hun arbeid met succes bekroond zal kunnen worden.

REDACTIE.

VERSLAG VAN DE AFDEELING SCHOOLTANDVERZORGING
VAN DEN GEMEENTELIJKEN GENEESKUNDIGEN- EN
GEZONDHEIDSDIENST TE 's-GRAVENHAGE OVER 1939

Op 31 December 1939 waren bij de Schooltandverzorging aangesloten *alle* openbare lagere scholen voor gewoon (88) en voor buitengewoon (7) onderwijs, alsmede 67 bijzondere lagere scholen. De bijzondere scholen Kerklaan 1 en 1a, Westduinweg 151, Tesselschestraat 75, Gaffelstraat 85, Korendijkstraat 56 en Stevinstraat 65a sloten zich aan. Toch blijft nog een te groot aantal bijzondere scholen van schooltandverzorging verstoken, 62 van de 129 bijzondere scholen met totaal 20.000 kinderen zijn niet aangesloten.

De laatste maanden van 1939 kenmerkten zich voor de schooltandverzorging door bijzondere moeilijkheden tengevolge van de mobilisatietoestand.

Doordat de mobilisatie werd afgekondigd gedurende de schoolvacantie waren verscheidene schooltandartsen nog met verlof, toen de scholen, waarin hun behandelkamers zich bevonden, werden gerequireerd. Door de goede zorgen van ambtenaren van den G.G.D. werd, waar dit noodig was, het instrumentarium in veiligheid gebracht.

Bedenkelijker was, dat de behandelruimte in beslag was genomen en dat de gelegenheid om in een handomdraai een nieuwe ruimte te vinden was uitgesloten, doordat tal van gebouwen eveneens bezet waren.

Voor één centrum „Griftstraat” waren de moeilijkheden gelukkig vrij snel voorbij, doordat na 1½ maand bezetting de school werd vrijgegeven.

Voor het centrum Doornstraat zijn de moeilijkheden van permanenten aard, de school is en blijft bezet. Gelukkig heeft de dienst door de medewerking van de Vereniging voor Ziekenverpleging te Scheveningen, 4 ochtenden per week de beschikking kunnen krijgen over de tandarts-preekkamer met inrichting in het Wijklokaal Duinstraat 55.

Een tweede moeilijkheid werd ondervonden door het z.g. wisselen der scholen, waardoor de eene week van 8½—12½, de andere week van 1—5 uur een school een bepaald gebouw gebruikt. Voor de tandartsen en in het bijzonder voor de helpsters, beteekent dit heel wat extra overleg en zorgen de organisatie sluitend te krijgen.

Gelukkig beschikken wij op het moment over krachten, die hun taak verstaan, zoodat wij zonder kleerscheuren ook door dit stekelig woud ge-

raken. Zooals overal in de wereld, wordt ook in ons klein wereldje reikhalzend naar vrede uitgezien.

Een proef is dit jaar genomen met het verwerken van zilver-amalgaam. Van de zijde van de particuliere praktijk wordt n.l. wel eens naar voren gebracht, dat het materiaal, waarmede de schooltand-verzorging de kiezen vult, van een inférieure samenstelling is, omdat het zwart wordt. De ouders, welke gemeenlijk wel contact hebben met hun tandarts, maar niet met ons, gaan op dezen laster in en weigeren hun kinderen door ons te laten behandelen. Daar zilveramalgaam beter van kleur blijft, zou a priori aan dit praatje den kop kunnen worden ingedrukt. In de praktijk blijkt echter, dat afgezien van de veel hoogere kosten, de verwerking zoo-veel meer tijd kost, dat de schooltandartsen unaniem van meening zijn, dat het gebruikte te veel voordeelen biedt, om ter wille van een lasterpraatje van materiaal te veranderen. Het is ondoenlijk de lastertongen te binden. Zouden we ons hiertegen wapenen, dan vindt men wel weer iets anders. Het mag echter als een teeken des tijds worden opgevat, dat, waar de schooltandverzorging op verzoek van de Haagsche Tandartsen Vereniging is opgericht, momenteel „collegiale” stemmen opgaan, welke ons trachten te dupereen. 't Is zeer klein gezien. De enkele vulling, welke men in de privé praktijk mist, weegt toch niet op tegen de duizenden vullingen, welke gelegd worden bij kinderen uit gezinnen, die wel degelijk den tandarts kunnen bekostigen, maar te nalatig zijn, er tijdig op te letten.

In behandeling zijn in den cursus 1939—1940:

153 scholen t/m de 6e (hoogste) klasse,

1 school	„ „	4e	„
1 school	„ „	3e	„
7 scholen	„ „	1e	„

In totaal 932 klassen bevattende 31.140 leerlingen.

In den vorigen cursus (1938/1939) werden 31.534 kinderen tweemaal onderzocht en zoo noodig behandeld voor caries van het blijvend gebit.

Van deze 31.534 kinderen weigerden 1061 ouders hun toestemming te geven tot de behandeling,

bleken 1330 afwezig te zijn ten tijde van de behandeling,

waren er 43 weerspannig en

kwamen 1072 doordat zij wegens schoolmutatie niet meer preventief te behandelen waren, niet in behandeling.

Als eindresultaat hadden 28.028 of 88 % door de behandeling een gezond blijvend gebit gekregen, waartoe 16.545 vullingen in blijvende elementen werden gelegd, 446 extracties uit het blijvend gebit en 3407 extracties uit het melkgebit werden verricht.

Naar de centra gerangschikt verhielden deze gegevens zich als onderstaand:

Centrum:	Totaal	Kwamen voor beh. in aanm.	Geen toest.	Te laat	Afwezig	Weerspanning	Permanente vull.	Extr.	Temp. extr.
Griftstraat . .	5824	2397	350	155	417	2	3115	24	552
Colenzostraat .	5536	2101	207	127	152	20	2332	250	747
Fr. Halsstraat	5599	2595	270	388	212	21	3662	99	637
Doornstraat .	5644	1756	53	178	187	—	2990	21	148
Abeelstraat . .	2983	1000	66	49	145	1	1557	8	102
Bresterstraat .	5948	1936	115	175	217	—	2889	441	131
Totaal	31534	11785	1061	1072	1330	44	16545	446	2317

Nazorg :

Blijkens ontvangen berichten gaan de ziekenfondsen O.Z.G., Volharding, en de Mij. tot Nut van het Algemeen voort met de verstrekking van Nazorg. De kinderen van ouders, die geen lid zijn van een Nazorg gevend fonds, worden door de Nazorg van de Mij. behandeld.

Als gebruikelijk worden de kinderen van onvermogenen op vertoon van een bewijs van den Gemeentelijken Dienst voor Maatschappelijk Hulpbetoon, dat de ouders niet in staat zijn *f* 2,— te betalen, gratis geholpen.